

आर्थिक ऐन - २०७९

धवलागिरि गाउँपालिका

आर्थिक ऐन, २०७९

धवलागिरि गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: धवलागिरि गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम धवलागिरि गाउँपालिकाको गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

- १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७९" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७९ साल श्रावण १ गते देखि धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
- २. सम्पत्ति कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्र भित्र अनुसूची (१) बमोजिम एकीकृत सम्पत्ति कर/घरजग्गा कर लगाईने र असुल उपर गरिने छ ।
- ३. भूमि कर (मालपोत):** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूची (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ४. घर बहाल कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूची (३) बमोजिम घर बहाल कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ५. व्यवसाय कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोबारका आधारमा अनुसूची (४) बमोजिम व्यवसाय कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ६. जडिवुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिवुटी, वनकस, कवाडी माल, र प्रचलित कानुनले निषेध गरेको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता वस्तुको व्यवसायिक कारोबार गरेवापत अनुसूची (५) बमोजिम कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
- ७. सवारी साधन कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूची (६) बमोजिम सवारी साधन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
- ८. विज्ञापन कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूची (७) बमोजिम विज्ञापन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।

आर्थिक ऐन - २०७९

९. **मनोरन्जन कर:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूची (८) बमोजिम मनोरन्जन कर लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
१०. **वहाल विटौरी शुल्क:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूची (९) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार वहाल विटौरी शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
११. **पार्किङ शुल्क:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ सुविधा उपलब्ध गराए वापत अनुसूची (१०) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
१२. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, बस्ती जम्पिङ, जीप फ्लाएर र रयाफिटिङ शुल्क:** धवलागिरि गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र ट्रेकिङ, कोयोकिङ, बस्ती जम्पिङ, जीप फ्लाएर र रयाफिटिङ सेवा वा व्यवसाय संचालन गरेवापत अनुसूची (११) बमोजिम शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
१३. **सेवाशुल्क, दस्तुर:** धवलागिरि गाउँपालिकाले निर्माण संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची (१२) मा उल्लेखित स्थानीय पूर्वाधार उपलब्ध गराईएको सेवामा सेवाम्राही बाट सोही अनुसूचीमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ ।
१४. **पर्यटन शुल्क:** धवलागिरि गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरू बाट अनुसूची १३ मा उल्लेखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाईने र असुल उपर गरिनेछ । तर प्रदेश कानुन स्वीकृत भई सो कानुनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोही बमोजिम हुनेछ ।
१५. **सहकारी कर :** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र सहकारी संचालन अनुमति दिनका लागि अनुसूची (१३) बमोजिमको आधारमा कर लिने र असुल उपर गरिनेछ ।
१६. **खानेपानी उपभोक्ता समिति कर :** गाउँपालिकाले आफ्नो सेवा क्षेत्र भित्र गठन हुने खानेपानी उपभोक्ता समिति दर्ता गर्नेछ । समिति दर्ता गर्दा समितिबाट दर्ता तथा नवीकरण शुल्क अनुसूची (१५) मा व्यवस्था भए बमोजिम शुल्क लगाउने र असुल उपर गरिनेछ ।
१७. **कटिङ ढुङ्गा निकासी कर :** गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा कटिङ ढुङ्गा पिस उत्पादन गरेवापत उत्पादन कर्ता व्यक्ति वा संस्थाबाट अनुसूची (१६) बमोजिम कर लिने र असुल उपर गर्नेछ ।
१८. **सजाय तथा पुरस्कार :** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका नदीहरूबाट नदीजन्य पदार्थ अबैध रूपमा प्रयोग, निकासी तथा विक्री वितरण गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई प्रति ट्रयाक्टर ३०,०००/- (अक्षरूपी तीस हजार रुपैया मात्र), प्रति टिप्पर र डोजर/एक्साभेटर रु.४०,०००/- जरिवाना गरिनेछ ।
१९. **टेलिफोन टावर भाडा:** धवलागिरि गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका टेलिफोन टावर सँगै रहेका भवनको मासिक भाडा रु. ३,०००/- (अक्षरूपी: तीन हजार रुपैयाँ) हुनेछ ।
२०. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि धवलागिरि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।
२१. **कर छुट:** यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।

आर्थिक ऐन - २०७९

अनुसूची १

(दफा २ सँग सम्बन्धित)

सम्पत्ति कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची २

(दफा ३ सँग सम्बन्धित)

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र देहाय बमोजिम भूमी कर (मालपोत कर) निर्धारण गरिएको छ :-

- क) १० रोपनी सम्म रु. ५०।—
- ख) १० रोपनी भन्दा माथि प्रति रोपनी रु. १०/- को दरले थप कर लगाईने ।
- ग) कच्ची घर वापत रु. ५०/-
- घ) पक्की घर वापत रु. २००/-

अनुसूची ३

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

- क) गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थाले घर, टहरा आदि भाडामा लगाएवापत जम्मा बहाल रकमको १०% कर लगाईने ।

अनुसूची ४

(दफा ५ सँग सम्बन्धित)

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र देहाय बमोजिम व्यवसाय कर निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.स	पूँजी विवरण	दर्ता शुल्क (रु. मा)	नवीकरण शुल्क (रु. मा)
१	३,००,०००/- सम्म	७००/-	५००/-
२	३,००,००१/- देखि ५,००,०००/-	८००/-	७००/-
३	५,००,००१/- देखि १०,००,०००/-	१,२००/-	१,०००/-
४	१००००००/- देखि माथि	१,७००/-	१,५००/-
५	एफ.एम, केवल टि.भी संचालन दर्ता शुल्क	१०,०००।-	
६	'घ' वर्गको इजाजत पत्र	१०,०००/-	१,५००/- (पहिलो तीन महिना) २,०००/- (दोस्रो तीन महिना) ३,०००/- (छ महिना पछि)
७	अन्य व्यवसाय	५००।-	५००।-

होटल एण्ड रेष्टुरेन्ट, फेन्सी पसल, हार्डवेयर पसल, मासु पसल, स्टेसनरी पसल, औषधी पसल, मदिरा पसल (सिफारिस) र अन्य व्यवसायलाई पनि माथि उल्लेखित शुल्क लागु हुनेछ ।

आर्थिक ऐन - २०७९

अनुसूची ५

(दफा ६ सँग सम्बन्धित)

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र देहाय बमोजिम प्राकृतिक स्रोत साधन व्यवसायिक कर निर्धारण गरिएको छ :-

- क) भेडाच्याङ्ग्रा पैठारी कर — प्रतिगोटा रु. १०/-
- ख) भेडाच्याङ्ग्रा निकासी कर- प्रतिगोटा रु. १०/-
- ग) जडिबुटि निकासी कर - नेपाल सरकारले तोकेको राजश्वको २०%

अनुसूची ६

(दफा ७ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ :-

अनुसूची ७

(दफा ८ सँग सम्बन्धित)

विज्ञापन कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ :-

अनुसूची ८

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

मनोरन्जन कर गाउँ कार्यपालिकाले साविकमा निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ :-

अनुसूची ९

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

बहाल विटौरी शुल्क / कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १०

(दफा ११ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन पार्किङ शुल्क गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची ११

(दफा १२ सँग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ, क्रोयोकिङ, बज्जी जम्पिङ, जीप फ्लाएर र रयाफिटड शुल्क/कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

आर्थिक ऐन - २०७९

अनुसूची १२

(दफा १३ सँग सम्बन्धित)

यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र देहाय बमोजिम सेवा शुल्क तथा दस्तुर निर्धारण गरिएको छ :-

क्र.स	विवरण	सेवा शुल्क
१	सिफारीस दस्तुर	रु. २००१-
२	पञ्जीकरण दस्तुर (३५ दिन पछाडी मात्र लाग्ने)	रु. १००१-
३	पञ्जीकरण प्रतिलिपी दस्तुर	रु. १५०१-
४	नाता प्रमाणित (नेपालीमा)	रु. २००१-
५	नाता प्रमाणित (अङ्ग्रेजीमा)	रु. ३००१-
६	सम्पत्ति मूल्याङ्कन	
	जम्मा सम्पत्ति मूल्याङ्कनको	०.१५%
७	सम्पत्ति श्रोत प्रमाणित (नेपालीमा)	
	जम्मा सम्पत्तिको	०.१०%
८	सम्पत्ति श्रोत प्रमाणित (अङ्ग्रेजीमा)	
	जम्मा सम्पत्तिको	०.१५%
	नक्शा पास सम्बन्धी शुल्क	
	भुँईतला र पहिलो तला	रु ५/- प्रति वर्गफिट
	दोश्रो तला	रु ६/- प्रति वर्गफिट
	तेश्रो तला वा सो भन्दा बढी	रु ८/- प्रति वर्गफिट
९	अस्थायी टहरा हजार वर्गफिट भन्दा माथि भएमा	रु २/- प्रति वर्गफिट
	अस्थायी टहरा हजार वर्गफिट भन्दा कम भएमा	रु ५००/- एकमुष्ट
	नक्सा पास (कच्ची भवनको)	रु ३/- प्रति वर्गफिट
	पक्कि घर सम्पन्न प्रमाणपत्र	रु १,०००१-
	कच्ची घर सम्पन्न प्रमाणपत्र	रु. २५०/-
१०	सभाहल भाडा	
	वडा कार्यालयको हल वापत प्रतिदिन	रु. १,०००/- प्रति दिन
	स्वास्थ्य चौकीको हल वापत प्रतिदिन	रु. २,०००/-
	प्रोजेक्टर सहितको सभाहल भाडा	
	वडा कार्यालयको हल वापत प्रतिदिन	रु. २,०००/-
	स्वास्थ्य चौकी हल वापत प्रतिदिन	रु. ३,०००/-

आर्थिक ऐन - २०७९

अनुसूची १३

(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

इटाली वेसक्याम्प पर्यटक सूचना केन्द्रको कर देहायबमोजिम लागइनेछ :-

विदेशी पर्यटकका लागि : रु. २५०/- प्रति व्यक्ति

स्वदेशी पर्यटक : रु. ५०/- प्रति व्यक्ति

अन्य पर्यटन शुल्क / कर गाउँ कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची १४

(दफा १५ सँग सम्बन्धित)

जुनसुकै उद्देश्यले स्थापना हुने सहकारी का लागि देहायबमोजिमको कर लागइनेछ :-

सहकारी दर्ता शुल्क रु. १,५००/-

नवीकरण शुल्क:

पहिलो तीन महिना रु. १,०००/-

दोस्रो तीन महिना रु. १,०००/-

छ महिना पछि रु. १,२००/-

अनुसूची १५

(दफा १६ सँग सम्बन्धित)

खानेपानी उपभोक्ता समिति दर्ता र नवीकरणमा देहाय बमोजिमको कर लगाइनेछ :-

उपभोक्ता समिति दर्ता शुल्क रु. १००/-

उपभोक्ता समिति नवीकरण शुल्क:

पहिलो तीन महिना रु. ५०/-

दोस्रो तीन महिना रु. १००/-

छ महिना पछि रु. १५०/-

अनुसूची १६

(दफा १७ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने कटिड ढुङ्गा पिसमा देहाय बमोजिमको कर लगाइनेछ :-

प्रति ट्राक्टर कटिड ढुङ्गा पिस — रु. ५००/-